

TORAH OHR • PARSHAS YISRO • MAAMAR 9

להבין ביאור ענין האבות הן הן המרכבה

« Pour comprendre l'explication de "Les
Patriarches sont eux-mêmes le Char" »

DÉDIÉ EN L'HONNEUR DE

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

Le père du Rabbi, Reb Lévi Its'hak

LikuteiTorah.com

LA PARACHA 'HASSIDIQUE

likuteitorah.com/fr/torah-ohr/yisro/9/

1 להבין ביאור ענין האבות הן הן המרכבה. בשלמא פני אריה פני שור כו' שהם מרכבה לפי שהם משבה"כ שנפלו בכריאה ועיקרם מלפני מלך מלך כו'

Pour comprendre l'explication de la parole: «Les Patriarches sont eux-mêmes le Char». Il est certes compréhensible que «la face d'un lion, la face d'un bœuf», etc., soient un Char, puisqu'ils proviennent du brisement des réceptacles tombés dans le Monde de Béria (Création), et que leur source essentielle se trouve dans l'état «avant qu'un roi ne règne», etc.,

דהיינו מעולם התהו לכך יש להם כח זה להעלות ולנשאות את הכסא והמה בבחי' מרכבה לפי שהם בטלים כסוס לגבי רוכבו מפני שהם נבראים ובזה נושאים ג"כ וכמשל הסוס שנושא את רוכבו כו'.

c'est-à-dire du Monde de Tohou (Chaos). C'est pourquoi ils ont le pouvoir d'élever et de porter le Trône. Ils sont au niveau d'un Char parce qu'ils sont annulés comme un cheval devant son cavalier, puisqu'ils sont des êtres créés; et ainsi, ils le portent également, comme dans l'image du cheval qui porte son cavalier, etc.

אבל האבות עיקרן ושרשן באצי' דאיהו וחיוהי חד איהו וגרמוהי חד למה נקראו בבחי' מרכבה.

Mais les Patriarches, dont l'essence et la racine se trouvent dans le Monde d'Atsilout (Émanation), où «Lui et Ses forces vitales sont un, Lui et Ses réceptacles sont un»: pourquoi sont-ils appelés le niveau d'un Char?

אך הענין בהקדים להבין ענין מרכבת החיות פני אריה פני שור כו' שהם נושאים הכסא ודמות מראה אדם שעליו מלמעלה.

Or, l'explication se comprendra en commençant par comprendre le Char des 'Hayot: «la face d'un lion, la face d'un bœuf», etc., qui portent le Trône ainsi que «la ressemblance de l'apparence d'un homme» qui se trouve au-dessus, en haut.

2 והענין כי הנה אדם נקי התכללות ג' קווין תמונת א יו"ד בראשו ויו"ד בסופו וקו באמצע. וכללות הגי קווין והתחברותן נקי בשם אדם שהוא שם מ"ה.

L'explication est que «l'homme» (adam) désigne l'inclusion mutuelle de trois lignes, [comme dans] la forme de [la lettre] alef: un youd en haut, un youd en bas et une ligne au milieu. L'expression générale et collective des trois lignes et leur union est appelée «homme», qui est le Nom Mah.

וצריך להבין הלא שם מ"ה הוא בחי' בטול והתכללות במקורו ואיך יתכן לקרותו בשם אדם בתמונת ג' קווין. אך באמת הא בהא תליא שלהיות התכללות הג' קווין והתחברותן צ"ל מבחי' בטול.

Mais il faut comprendre : le Nom Mah n'est-il pas le niveau de l'annulation de soi (bitoul) et de l'inclusion dans sa source ? Comment peut-il donc être appelé « homme », sous la forme de trois lignes ? En vérité, les deux dépendent l'un de l'autre : pour qu'il y ait inclusion mutuelle des trois lignes et union entre elles, cela doit provenir du niveau de bitoul.

3 והענין כי חסד דרועא ימינא הוא מלמעלה למטה כמים היורדים ממקום גבוה למקום נמוך. וגבורה הוא ענין הסתלקות האורות ממטה למעלה.

L'explication est que 'Hessed (bonté), «le bras droit», s'exerce de haut en bas, comme l'eau qui descend d'un lieu élevé vers un lieu bas. Guevoura (retenue), en revanche, consiste en un retrait des lumières de bas en haut.

וכמו ועבד הלוי הוא. והקו הוא המחברן. ונודע כי להיות דבר מחבר שני הפכים.

Comme dans : «Et le Lévite, lui, accomplira le service.» La ligne [médiane] est ce qui les relie. Or, on sait que pour qu'une chose relie deux opposés,

צ"ל הארה והמשכה מבחי' עליונה ששם בטלים אלו השני הפכים ואין שם דבר והפכו כלל שאין שם שום המשכה ולא שום הסתלקות כי ההמשכה וההסתלקות שייך בחיות המרכבה והחיות רצוא ושוב

il faut un rayonnement et un influx provenant d'un niveau supérieur, où ces deux opposés sont annulés et où il n'existe aucunement de chose et de son contraire, car il n'y a là ni influx ni retrait. En effet, l'influx et le retrait relèvent des Hayot du Char, et «les Hayot courent et reviennent»,

אבל שם למעלה הכל בבחי' בטול ממש בלי שום הסתלקות ולא שום המשכה ומשם נמשך הארה לבחי' אדם להיות התכללות הג' קווין והתחברותן והיינו ע"י חיות המרכבה.

mais là-haut, tout est dans un état de véritable annulation de soi (bitoul), sans le moindre retrait ni le moindre influx. De là est attiré un rayonnement vers le niveau de «l'homme», afin que les trois lignes s'incluent mutuellement et se relient ; cela se fait par l'intermédiaire des Hayot du Char.

כי כל ענין עבודת החיות הוא כדי להמשיך ולעשות בחי' אדם זה שיהי' בבחי' התכללות ולא יהיו ענפין מתפרדין וע"כ הם נושאים אותו למעלה להמשיך משם בחינת בטול והתכללות.

Car toute la finalité du service des Hayot est d'attirer un influx et de faire exister ce niveau de «l'homme», afin qu'il soit dans un état d'inclusion mutuelle et que les branches ne soient pas séparées; c'est pourquoi ils le portent vers le haut, pour en attirer le niveau de bitoul et d'inclusion mutuelle.

4 וזהו ודמות פניהם פני אדם כי מלבד שיש בד' חיות פני אדם פרצוף בפ"ע.

Et c'est là [le sens de] «Et la ressemblance de leurs visages: le visage d'un homme.» Car, outre le fait que parmi les quatre 'Hayot se trouve un visage d'homme, une configuration (partzouf) à part entière,

הנה גם בכללותן נמשך פרצוף אדם שכל או"א כלול מבחי' אדם ג"כ. והיינו לפי שכל עיקר מגמתם ופנימיותם להמשיך בחינת אדם בחינת התחברות הג' קוין והתכללותן:

dans leur expression générale et collective aussi, une configuration d'homme se déploie [en elles], de sorte que chacune comprend également le niveau de l'homme. C'est parce que leur objectif essentiel et leur dimension intérieure (pnimiyout) sont de faire descendre le niveau de l'homme, c'est-à-dire le niveau où les trois lignes s'unissent et s'incluent les unes dans les autres.

5 ומעתה נבא לביאור האבות הן הן המרכבה. שהאבות הם חסד גבו' ת"ת דאצי'. ומה ענין מרכבה שלהם.

À présent, nous allons expliquer: «Les Patriarches sont eux-mêmes le Char.» Car les Patriarches correspondent à 'Hessed (bonté), Guevoura (retenue) et Tiferet (beauté) du Monde d'Atsilout (Émanation). Que signifie donc le fait qu'ils soient un Char?

אך הנה מבואר באד"ז או"א ממו"ס נפקו וז"א בעתיקא אחיד ותליא. ובאור ענין זה יוכן עד"מ משרי.

Or, il est expliqué dans l'Idra Zouta que «Abba et Imma ('Hokhma et Bina) émanent du cerveau caché (mo'ha setima'a), et Zeir Anpin (les attributs émotionnels) est attaché à Atika (l'Ancien) et suspendu à lui.» L'explication de cela se comprendra au moyen d'une analogie, «à partir de ma chair [je contemple D.ieu].»

כי הנה השכל הוא נולד מן המשכיל שלמעלה מן השכל ששם לא נודע גילוי השכל וטעמו של דבר כלל.

Car l'intellect naît du maskil, qui est au-dessus de l'intellect, là où la révélation de l'intellect et la raison d'une chose ne sont nullement connues.

אבל מ"מ הוא נק' משכיל מקור השכל אבל ז"א בעתיקא אחיד ותליא שהמדות נלקחו ממקום עליון יותר כי הגם שהמדות נולדו ונתגלו מן השכל ולפי שכלו כך תהיינה מדותיו.

Néanmoins, on l'appelle maskil, la source de l'intellect. Mais «Zeir Anpin est attaché à Atika et suspendu à lui»: les attributs émotionnels (midot) ont été pris d'un lieu encore plus élevé. Car, bien que les attributs émotionnels naissent et se révèlent à partir de l'intellect, et que les attributs émotionnels d'une personne soient conformes à son intellect,

6 ובינה נק' אם הבנים. והחכמה אב. מ"מ אין זה אלא שהם גורמים להולדת והתהוות המדות שיצאו מהעלם אל הגילוי.

et Bina (compréhension) est appelée «la mère des enfants», et 'Hokhma (sagesse), le père. Néanmoins, cela signifie seulement [qu'elles] provoquent la naissance et l'apparition des attributs émotionnels (midot), afin qu'ils passent de l'état latent à l'état manifeste.

אבל עיקר המדות בשרשן נלקחו ממקום עליון יותר. וכנודע שיש אהוי"ר טבעיים. ויש אהוי"ר שכליים.

Mais l'essence des attributs émotionnels, dans leur racine, provient d'un lieu plus élevé. Comme on le sait, il existe un amour et une crainte naturels, ainsi qu'un amour et une crainte intellectuels.

7 והנה דו"ר טבעיים נק' בשם אהבה רבה. ודו"ר שכליים נק' בשם אהבת עולם. אלא שמפני שהדו"ר טבעיים מתלבשים בזלעז"ז מוכרח להיות המשכת דו"ר שכליים.

Or, la crainte et l'amour naturels (de'hilou our'himou) sont appelés «grand amour» (ahava rabba), tandis que la crainte et l'amour intellectuels sont appelés «amour éternel» (ahavat olam). Toutefois, puisque la crainte et l'amour naturels peuvent s'investir dans [le domaine de] «l'un en face de l'autre» (zé leoumat zé), il est nécessaire d'attirer la crainte et l'amour intellectuels.

כי בחכמה אתברירו. אבל כשמתבררים הנה נקרא אהבה רבה כי יפה כח הבן מכח האב.

Car «c'est par la 'Hokhma (sagesse) qu'ils sont affinés». Mais une fois affinés, ils sont appelés «grand amour», car «la force du fils est supérieure à celle du père».

8 וכןודע שמאוי"א נמשכו רק מוחין דז"א אבל המשכת הטפה היא מעצמיות כו'. והטעם שנמשכו להיות טבעיים

Comme on le sait, d'Abba et Imma ('Hokhma et Bina) ne sont tirés que les mo'hin de Zeir Anpin (les attributs émotionnels), tandis que l'écoulement de la goutte provient de l'essence, etc. Et la raison pour laquelle ils sont tirés vers le bas pour devenir naturels,

למטה מן הדעת הגם שמקורן ושרשן הוא למעלה הוא כנודע עד"מ מנפילת החומה שהאבן או הלבינה שיותר גבוהה היא יורדת יותר למטה.

en dessous de Daat (connaissance), bien que leur source et leur racine soient en haut, c'est comme on le sait par l'analogie d'un mur qui s'effondre : la pierre ou la brique qui se trouve le plus haut tombe le plus bas.

וכן האבוקה שאורה גדול מאד מבהקת ומאירה גם למטה במקום החשך. ומכל זה מובן איך שהז"א שהוא בחינת מדותיו ית' הוא בשרשו למעלה מבחי"א

De même, une torche dont la lumière est très puissante brille et éclaire jusque dans les profondeurs, dans le lieu des ténèbres. Tout cela permet de comprendre comment Zeir Anpin, qui est le niveau de Ses attributs émotionnels (midot), béni soit-Il, a sa racine au-dessus du niveau d'Abba et Imma,

אלא שנמשך למטה (ועי' מ"ש ע"פ שימני כחותם בענין רצועות דתש"ר שע"ז נאמר כחותם על לכך ע"ש) ולכך האבות שהן חג"ת הם בחי' מרכבה להעלות את האדם הוא בחי' חכמה כנודע שיש ב' בחי' אדם.

mais qu'il est seulement tiré vers le bas. (Voyez ce qui est expliqué sur [le verset] « Place-moi comme un sceau », au sujet des lanières des téfilines de la tête, à propos desquelles il est dit : « comme un sceau sur ton cœur » ; voyez là-bas.) C'est pourquoi les Patriarches, qui sont 'Hessed (bonté), Guevoura (retenue) et Tiferet (beauté), sont le niveau d'un Char destiné à élever l'« homme », qui est le niveau de 'Hokhma (sagesse), car, comme on le sait, il existe deux niveaux d'« homme ».

אדם הראשון הוא בחכמה. ואדם תתאה הוא ז"א. וזהו מה שמו ומה שם בנו. מה שמו חכמה. ומה שם בנו ז"א.

Le premier « homme » se trouve en 'Hokhma, et l'« homme » inférieur est Zeir Anpin. C'est là le sens de : « Quel est Son nom, et quel est le nom de Son fils ? » « Quel est Son nom ? » désigne 'Hokhma, et « quel est le nom de Son fils ? » désigne Zeir Anpin.

9 והנה כשמתעלות המדות נעשה יפה כח הכן ומעלה גם בחי' חכמה להמשיך התלבשות אוא"ס בחכמה להיות גלוי אנת הוא חכים

À présent, lorsque les attributs émotionnels (midot) s'élèvent, il se réalise [l'état où] «la force du fils est plus grande», et ils élèvent même le niveau de 'Hokhma (sagesse), afin d'attirer l'encloisonnement de la Lumière infinie (Or Ein Sof) dans 'Hokhma, de sorte que se révèle «Tu es sage» ;

כי א"ס בעצמו לאו דאית ליה מכל מדות אלין כלל. רק המשכת אוא"ס להיות בחכמה תלוי בהמשכת והעלאת נשמות הצדיקים.

car l'Infini (Ein Sof) Lui-même «ne possède aucun de ces attributs». En revanche, l'attraction de la Lumière infinie dans 'Hokhma dépend de l'attraction et de l'élévation des âmes des tsadikim.

10 וכמארז"ל ע"פ ועשיתם אתם מעלה אני עליכם כאלו עשאוני. וכנודע ביחוד ק"ש שלהיות הוי' אלקינו הוא יחוד או"א מקדימים לומר שמע ישראל כי ישראל הוא המיוחד. לפי שאברהם חסד דרועא ימינא הוא קו ימין שמלמעלה למטה.

Comme l'ont dit nos Sages, de mémoire bénie, au sujet du verset «Et vous les accomplirez» : «Je vous en tiens compte comme si vous M'aviez fait.» Et, comme il est connu au sujet de l'unification du Chema, pour que s'accomplisse «Havaya est notre D.ieu», qui est l'union d'Abba et Imma ('Hokhma et Bina), nous disons d'abord «Écoute, Israël», car Israël est celui qui unifie. En effet, Avraham est 'Hessed (bonté), le «bras droit», la ligne droite qui va du haut vers le bas,

11 ויצחק קו שמאל ממטה למעלה פחד יצחק. ויעקב הוא י' עקב בחור שבאבות המחברם אלקי אבי אברהם ופחד יצחק היה לי.

et Yits'hak est la ligne de gauche, qui s'élève du bas vers le haut : «la Crainte de Yits'hak». Yaakov est le youd-akev («talon»), «le meilleur des Patriarches», qui les unit : «Le D.ieu de mon père Avraham et la Crainte de Yits'hak était avec moi.»

ופי' היה לי שנמשך לי למטה. ולכן אמרו יעקב לא מת ששרשו מבחי' בטול הנמשך לחבר ב' הפכים.

Le sens de «était avec moi» est que cela a été attiré vers le bas, jusqu'à moi. C'est pourquoi [les Sages] ont dit : «Yaakov n'est pas mort», car sa racine relève du niveau de l'annulation de soi (bitoul), qui est attirée vers le bas afin d'unir deux opposés.

12 וכן ישראל הוא ג"כ קו הממוצע. ובו ועל ידו נמשך להיות יחוד או"א עילאין. ומה שאמרו ישראל עלו במחשבה בלבד דהיינו באותיות המחשבה. ונק' איהו וגרמוהי חד.

De même, Israël est également la ligne médiane, et c'est en lui et par son intermédiaire qu'est attirée l'union d'Abba et Imma supérieurs ('Hokhma et Bina). Et ce que [les Sages] ont dit, qu'Israël «s'éleva dans la pensée» seule, signifie dans les lettres de la pensée; c'est ce qu'on appelle «Lui et Ses réceptacles» (ihou vegarmohi).

היינו כי הנה המדות הן מקור האותיות של המחשבה כי אותיות מלשון המשכה. ואתה מרכבת קדש. אתה בקר.

Cela signifie que les attributs émotionnels (midot) sont la source des lettres de la pensée, car le mot otiyot (lettres) est apparenté à un terme exprimant l'idée de venir et d'être attiré, [comme dans] «Et Il vint (ve'asa) des myriades saintes», [et] «Le matin vient (asa).»

והמשכה היא במדות וכן האותיות לא נולדו ונתגלו בשכל והבנה עד שתבאנה לידי גילוי במדות כנודע:

Et l'attraction s'opère dans les attributs émotionnels. De même, les lettres ne naissent et ne se révèlent pas dans l'intellect et la compréhension avant de parvenir à se révéler dans les attributs émotionnels, comme on le sait.

13 ועתה נבאר ענין זכור ושמור בדבור א' נאמרו. זכור לדכר היא בחי' המשכה. ושמור לנוק' היא בחי' העלאה.

Nous allons maintenant expliquer le sens de «Souviens-toi» et «Garde» furent prononcés en une seule parole. «Souviens-toi» (zakhor) se rapporte au masculin (de'khar): c'est le niveau de l'effusion vers le bas; «Garde» (chamor) se rapporte à la Noukva (le féminin / Mal'hout): c'est le niveau de l'élévation.

וכנודע שיש שבת דמעלי שבתא ושבת דיממא. שבת דמעלי שבתא היא בחי' העלאה שזהו ענין מזמור שיר ליום השבת וברכו ומזמור לדוד הכל בבחי' העלאה.

Comme on le sait, il y a le Chabbat de la nuit (de-ma'alé Chabbata) et le Chabbat du jour (de-yemama). Le Chabbat de la nuit est le niveau de l'élévation; c'est là le sens de «Un psaume, un chant pour le jour du Chabbat», ainsi que de Barchou et de «Un psaume de David»: tout cela relève de l'élévation.

14 ושבת דיממא היא בחי' המשכה. ולכן בלילה מזמרי'ן אזמר בשבחין. וביום אסדר לסעודתא. וכל אלו העלאות והמשכות נאמרו בדבור א' במ"ת.

Et le Chabbat du jour est le niveau de l'effusion. C'est pourquoi, la nuit, nous chantons «Azamer bi-shvachin» («Je chanterai des louanges»), et le jour, «Asader lis'udasa» («Je disposerai le repas»). Toutes ces élévations et ces effusions furent énoncées en une seule parole lors du Don de la Torah.

וביאור הענין בהקדים ענין התורה והמצות. מתחלה צריך להבין ענין עוה"ב שהוא ג"ע ותח"ה ומבואר במפרשים וברמב"ן בשער הגמול שעיקר השכר עוה"ב הוא בתח"ה שמעלת תח"ה היא יתירה מג"ע העליון.

Pour expliquer cela, commençons par exposer la nature de la Torah et des mitsvot. Il faut d'abord comprendre la nature du Monde futur, qui comprend le Gan Eden et la Résurrection des morts. Les commentateurs, ainsi que le Ramban dans Shaar HaGemul, expliquent que la récompense principale du Monde futur est celle de la Résurrection des morts, car celle-ci est supérieure au Gan Eden supérieur.

15 והנה בג"ע יושבין נשמות הצדיקים בלא גופות. ובג"ע העליון שם מקום הצדיקים הגדולים וכולם מופשטים מגופם.

Or, dans le Gan Eden, les âmes des tsadikim siègent sans corps ; et le Gan Eden supérieur est le lieu des grands tsadikim, qui sont tous dépouillés de leur corps.

כי הגוף א"א ליהנות בזיו ותענוג גדול כזה שאינו יכול לקבלו. ותח"ה הוא שיעמדו בגופיהם.

Car le corps ne peut jouir d'un tel rayonnement ni d'un si grand plaisir, puisqu'il ne peut les recevoir. La Résurrection des morts consistera à ce qu'ils se relèvent dans leur corps.

ואיך יזכו לתענוג עליון יותר מתענוג הנשמה שבג"ע. וגם הנה אמרו על אחר מוטב דלידייניה וליתי לעלמא דאתי הוא ג"ע.

Comment mériteront-ils donc un plaisir supérieur à celui dont jouit l'âme au Gan Eden ? De plus, on a dit au sujet d'A'her : « Mieux vaut qu'il soit jugé et qu'il accède au Monde futur », c'est-à-dire au Gan Eden ;

שכל יסורי גיהנם כדאי בשביל שתתענג הנשמה בגי"ע. וא"א לה לקבל התענוג עד שתתמרק בכמה יסורים.

car toutes les souffrances du Guéhinom valent la peine pour que l'âme puisse jouir du Gan Eden, et elle ne peut recevoir ce plaisir avant d'avoir été purifiée par de nombreuses souffrances.

ובתח"ה אמרו כל ישראל יש להם חלק לעוה"ב. דהיינו שיקומו בתח"ה. מלבד אותם שמנו חכמים שלא יקומו:

Et au sujet de la Résurrection des morts, on a dit : « Tout Israël a une part au Monde futur », c'est-à-dire qu'ils se relèveront lors de la Résurrection des morts, à l'exception de ceux que les Sages ont dénombrés et qui ne se relèveront pas.

16 אך הענין הוא כי נודע שיש ב' בחי' בגילוי אור א"ס ב"ה. הא' בחינת ממכ"ע. והב' בחי' סוכ"ע.

Mais l'explication est la suivante : il est connu qu'il existe deux niveaux dans le dévoilement de la Lumière infinie (Or Ein Sof), béni soit-Il. Le premier est le niveau de la lumière qui remplit tous les mondes (memalé kol almin) ; le second, celui de la lumière qui entoure tous les mondes (sovev kol almin).

והנה גי"ע הוא מבחי' ממכ"ע. ביו"ד נברא העוה"ב שראשיתו מחכמה. וכשנמשך לכינה אזי מתגלה תענוג עוה"ב וג"ע אלא שגי"ע העליון הוא מבינה דכינה.

Or, le Gan Eden relève du niveau de la lumière qui remplit tous les mondes. « Le monde futur fut créé par [la lettre] youd » : son commencement procède de 'Hokhma (sagesse) ; et lorsque celle-ci est attirée vers Bina (compréhension), le plaisir du monde futur et du Gan Eden se dévoile. Toutefois, le Gan Eden supérieur relève de la Bina de Bina,

17 וג"ע התחתון הוא מבינה דמלכות לכך אין תענוג זה מתגלה אלא לנשמות. אבל לע"ל בתח"ה יתגלה בחי' סוכ"ע. ושם הנשמה והגוף הם שוין.

Et le Gan Eden inférieur relève de la Bina (compréhension) de Mal'hout (souveraineté). C'est pourquoi ce plaisir n'est révélé qu'aux âmes. Mais, dans le monde futur, au moment de la Résurrection des morts, le niveau de la lumière qui entoure tous les mondes (sovev kol almin) sera révélé ; là, l'âme et le corps seront égaux.

וגילוי זה הוא ע"י המצות אשר יעשה האדם. כי תר"ך מצות הם תר"ך עמודי אור שבכתר שהוא סוכ"ע והכתר נעשה ממצות המלובשים בעשייה גשמיית דוקא.

Et cette révélation vient par les mitsvot qu'accomplit l'homme. Car les 620 mitsvot sont les 620 piliers de lumière de Kéter (la Couronne), qui est la lumière qui entoure tous les mondes ; et Kéter est formé de mitsvot qui sont précisément revêtues d'actes physiques.

כמו עד"מ כתר מלכות שעושין אותו מאבנים טובות שהן בחי' דומם ונעשה כתר על ראשו למעלה.

Ainsi, par analogie, une couronne royale est faite de pierres précieuses, qui relèvent du niveau de l'inerte, et devient une couronne posée au-dessus de la tête [du roi].

18 ובבחי' זו אפי' פושעי ישראל מלאים מצות כרמון. ולכן כל ישראל יש להם חלק לעוה"ב בתחית המתים חוץ מאותם שמנו חכמים.

Et à ce niveau, même les pécheurs d'Israël sont « remplis de mitsvot comme une grenade ». C'est pourquoi tout Israël a une part dans le Monde futur, lors de la résurrection des morts, à l'exception de ceux que les Sages ont énumérés.

ומתן שכרן של צדיקים לנשמות שהוא בג"ע הוא רק לפי שעה עד שיתגלה בחי' סוכ"ע.

Et la distribution de la récompense des tsadikim aux âmes, dans le Gan Eden, n'est que temporaire, jusqu'à ce que se révèle le niveau de la lumière qui entoure tous les mondes (sovev kol almin).

19 ולכן אריכת הגלות בזמן הזה לפי שכל נפש מישראל צריכה לקיים כל תרי"ג מצות בפו"מ כדי שיתגלה אור הכתר.

Et c'est pourquoi l'exil se prolonge tant à l'époque actuelle : chaque âme d'Israël doit accomplir effectivement les 613 mitsvot, afin que la lumière de Kéter (la Couronne) se révèle.

וזהו ענין מ"ת אנכי הוא הארת הכתר וניתן זה במ"ת שיהיה הכח בידם להמשיך בחי' הכתר על ידי מעשה התחתונים.

Tel est le sens du don de la Torah : « Moi » (Anochi) est le rayonnement de Kéter, et cela fut donné lors du don de la Torah, afin qu'ils aient en leur pouvoir de faire descendre le niveau de Kéter par les actes de ceux d'en bas.

כי עם היות ששרש המצות עצמן בכתר אינו יכול להמשיך מי שאינו ראוי לכך כגון קטן ואשה שפטורים שכל שאינו מחוייב בדבר אינו ממשיך כלום וכ"ש העכו"ם.

Car, bien que la racine des mitsvot elles-mêmes soit en Kéter, celui qui n'en est pas digne ne peut la faire descendre, tel un mineur ou une femme, qui en sont exemptés ; car quiconque n'est pas tenu d'accomplir une chose ne fait rien descendre, et à plus forte raison les idolâtres.

20 וגם בנעשה ונשמע נמשכו ב' כתרים לכא"א רק שבחטא העגל נטלו מהם. כמ"ש ויתנצלו בני ישראל את עדים. עדים הוא הארת הכתר.

De même, lorsque Israël déclara : « Nous ferons et nous entendrons », deux couronnes furent attirées vers le bas pour chacun d'eux. Mais, à la suite de la faute du Veau d'or, elles leur furent retirées, comme il est écrit : « Les enfants d'Israël se dépouillèrent de leurs ornements. » Leurs « ornements » désignent l'illumination de Kéter (la Couronne).

וב' כתרים אלו הא' בבחי' העלאה בחינת נשמע שכל מי שרוצה לשמוע איזה דבר הוא מבטל כל חושיו וכל מחשבותיו רק לשמוע.

Parmi ces deux couronnes, la première relève de l'élévation, du niveau de « nous entendrons » : quiconque veut entendre quelque chose fait taire tous ses sens et toutes ses pensées, afin de n'entendre que cela.

ונמצא שהחושים והמחשבות מתעלים בעילוי הדבר שרוצה לשמוע. והמשכה היא בחינת נעשה כלומר נעשה ונמשיך ממעלה למטה:

Il s'ensuit que les sens et les pensées s'élèvent jusqu'à la hauteur de ce qu'il veut entendre. L'attraction vers le bas relève du niveau de « nous ferons » : cela signifie que nous agirons et attirerons vers le bas, d'en haut vers en bas.

21 וזהו זכור ושמור בדבור א' נאמרו. כי זכור לדכר ושמור לנוקבא. זכור בחי' המשכה ושמור בחי' העלאה כנ"ל.

Et telle est [la signification de] « “Souviens-toi” et “Garde” furent prononcés en une seule parole. » Car « Souviens-toi » correspond au masculin et « Garde » à la Noukva (le féminin / Mal'hout) : « Souviens-toi » est le niveau de l'effusion vers le bas, et « Garde » celui de l'élévation, comme expliqué ci-dessus.

והיינו כמו עד"מ מי שהוא בעל שכל גדול ומוריד ומצמצם שכלו באיזה מעשה כגון ציור או כתיבה

C'est-à-dire, à titre d'analogie, comme un homme doué d'une grande intelligence qui abaisse et contracte son intellect en une certaine réalisation, telle qu'un dessin ou une écriture :

הנה כשגומר מלאכתו ושובת ונח הרי השכל חוזר למקורו ואח"כ כשחוזר ורואה בעין שכלו הגדול את כל מעשהו והנה ישר לפניו נעשה בחינת חזרת המשכה.

lorsqu'il achève son travail, cesse son activité et se repose, son intellect retourne à sa source ; puis, lorsqu'il considère de nouveau, de l'œil de sa grande intelligence, l'ensemble de son travail et le voit juste devant lui, il se produit [le niveau d']une nouvelle effusion vers le bas.

כך שבת דמעלי שבתא היא בחינת שביתא ונייחא כי ששת ימים עשה ה' וכויום השביעי שבת.

De même, le Chabbat du soir est le niveau du retrait et du repos, car «en six jours D.ieu a fait, et le septième jour, Il a cessé.»

22 וכתוב ויכלו השמים. ויכל אלקים. שחזר למקורו ואח"כ ויברך אלקים את יום השביעי. שהיא בחינת חזרת ההמשכה.

Et il est écrit : «Les cieux furent achevés», «D.ieu acheva», c'est-à-dire que cela retourna à sa source ; puis : «D.ieu bénit le septième jour», ce qui correspond au niveau du renouvellement de l'émanation.

ולכן נק' סעודתא דע"ק שמתגלה ענג עליון מלמעלה למטה. וכל זה בזה"ז שיש העלאות והמשכות עליות וירידות.

C'est pourquoi on l'appelle «le repas d'Atika Kadicha (le Saint Ancien)», car un plaisir sublime s'y révèle d'en haut vers le bas. Tout cela se produit à l'époque actuelle, où il y a des élévations et des émanations, des montées et des descentes.

אבל לע"ל דהיינו בתח"מ יהיה יום שכולו שבת ומנוחה לחיי העולמים ולא יהיו שוב עליות וירידות

Mais dans le Monde futur, c'est-à-dire à la Résurrection des morts, il y aura «un jour qui sera entièrement Chabbat et repos pour la vie éternelle», et il n'y aura plus de montées ni de descentes,

כי יתגלה בחי' כתר סוכ"ע שאין שם בחי' מעלה ומטה לכן שם הכל בדבור א'.

car se révélera le niveau de Kéter (la Couronne), la lumière qui entoure tous les mondes (sovev kol almin), où il n'y a ni haut ni bas ; tout y est donc contenu dans une seule parole.

והראה להם הקב"ה זה במ"ת שע"י המצות יזכו לזה שהתורה והמצות נלקחו ממקום עליון כזה וכזה
ניתן להם כנ"ל:

Et le Saint béni soit-Il leur montra cela lors du Don de la Torah : grâce aux mitsvot, ils mériteront d'atteindre cet état, puisque la Torah et les mitsvot proviennent d'un lieu si élevé, et que ce pouvoir leur a été donné, comme expliqué ci-dessus.

23 ועתה נבאר רכב אלקים רבותים אלפי שנאן אדנ"י בם ברפ"ה. והענין כי דגש מורה על התחלה וכאן
לא שייך התחלת דבר כי האלפי שנאן הם פני אריה פני שור כו'

Nous allons maintenant expliquer : «Le char de D.ieu est deux fois dix mille, des milliers de Chinan ; Ado-nai est parmi eux (bam) », [le beit] avec un rafeh. L'explication est qu'un daguesh indique un commencement, mais ici il ne peut être question du commencement de quelque chose, car les «milliers de Chinan» sont «la face d'un lion, la face d'un taureau», etc.,

שהתהוותם הוא מבחי' אדנ"י מלי' דאצי' שהם נבראים ואדנ"י בם שנכללה בם מאחר שהם מעלים
אותה. נמצא שאין כאן ראש וסוף שנעשה בחי' התכללות.

dont l'existence procède du niveau d'Ado-nai, Mal'hout (souveraineté) du Monde d'Atsilout (Émanation), puisqu'elles sont des êtres créés ; et «Ado-nai est parmi eux», car Il est inclus en elles, puisqu'elles L'élèvent. Il s'ensuit qu'il n'y a ici ni commencement ni fin, car il se produit [un état d']inclusion mutuelle.

24 ולכן לא נמצא גלוי שכינה בכל מקום אלא עם המרכבה. וכמ"ש ויעל אלקים מעל אברהם שנסתלקה
המרכבה.

C'est pourquoi une révélation de la Chekhina (la Présence divine) ne se trouve nulle part ailleurs qu'avec le Char, comme il est écrit : «Et D.ieu s'éleva au-dessus d'Avraham», c'est-à-dire que le Char se retira.

וכן יעקב מחנה אלקים זה וכן משה וישמע את הקול מבין שני הכרובים הם מט"ט וסנד"ל.

Il en va de même pour Yaakov : «C'est le camp de D.ieu» ; et de même pour Moché : «Il entendit la voix d'entre les deux chérubins», qui sont Metatron et Sandalphon.

25 וכן ישעיה ויחזקאל ראו את המרכבה כי א"א להיות גילוי שכינה מבלעדי מרכבה שכלולה בהם אלא שלפעמים מתלבשת במרכבה זו ולפעמים במרכבה זו.

De même, Yeshayahou et Ye'hezkel virent le Char, car il ne peut y avoir de révélation de la Chekhi-na (la Présence divine) sans un Char auquel elle est liée ; seulement, parfois elle se revêt de ce Char, et parfois de cet autre Char.

ומה שארז"ל אלפי שנאן. א"ת שנאן אלא שאינן שהקב"ה רוכב על כרוב קל שלו ושאת בי"ח אלף עולמות.

Quant à ce que nos Sages, de mémoire bénie, ont dit au sujet des «milliers de Chinan» : «Ne lis pas Chinan, mais chééinan (qui ne sont pas)» : le Saint béni soit-Il chevauche Son léger chérubin et parcourt dix-huit mille mondes.

פ"י וביאור הענין כי הנה נודע דח"י ברכאן שבשחרית הם ב' טית"ן דמט"ט. ט' ממעלה למטה.

Voici le sens et l'explication : il est connu que les dix-huit bénédictions du matin (cha'harit) correspondent aux deux lettres tet de Metatron : neuf de haut en bas

26 וט' ממטה למעלה. כי מט"ט נק' עבדו זקן ביתו המושל בכל אשר לו שכל הנהגת העולמות על ידו בימות החול והם ו"ק דיצי' ונק' כרוב קל. כי ב' כרובים הם מט"ט וסנד"ל שהם יצירה ועשיה.

et neuf de bas en haut. Car Metatron est appelé «son serviteur, l'ancien de sa maison, qui gouvernait tout ce qui lui appartenait», puisque toute la conduite des mondes passe par lui durant les jours de semaine ; ce sont les six extrémités (vav ketzavot) du Monde de Yetsira (Formation), et il est appelé le «chérubin léger». Car les deux chérubins sont Metatron et Sandalphon, qui correspondent à Yetsira et au Monde d'Assiya (Action).

27 וכרוב קל הוא מט"ט בלבדו שהוא בבחי' קל שעדיין לא נתלבש בבחי' עשיה ועל ידו מתעלי הקב"ה

Et le «chérubin léger» est Metatron seul, qui est au niveau de la «légèreté», puisqu'il n'est pas encore revêtu du niveau du Monde d'Assiya (Action) ; et c'est par son intermédiaire que le Saint béni soit-Il s'élève,

שהוא ז"א דבריאה ליי"ח אלף עולמות שהן בבחי' אצי' ששם הוא בחי' ח"י אלף. ט' מלמעלה למטה.

qui est le Zeir Anpin (les attributs émotionnels) du Monde de Béria (Création), vers les dix-huit mille mondes, qui sont au niveau du Monde d'Atsilout (Émanation), car là se trouve le niveau des dix-huit mille : neuf d'en haut vers le bas

28 וט' ממטה למעלה כי בחי' אדם הוא ט"ס. דטפ"ט הוא פ"א. וג"פ פ"א רמ"ג וה"ח בגי' רמ"ח שהם איברים דאדם.

et neuf de bas en haut. Car le niveau de « l'homme » est constitué de neuf Séfirot ; neuf fois neuf font quatre-vingt-un ; trois fois quatre-vingt-un font 243, et [avec] les cinq 'Hassadim (bontés), on obtient la valeur numérique de 248, qui sont les membres de « l'homme ».

וב"פ ט' הם ח"י ובבחי' אצי' נק' ח"י אלף. וכן ח"י ברכאן דשחרית הן ביצירה.

Et deux fois neuf font dix-huit ; au niveau du Monde d'Atsilout (Émanation), on appelle cela dix-huit mille. De même, les dix-huit bénédictions du matin se trouvent dans le Monde de Yetsira (Formation),

29 וח"י ברכאן דצלותא הן באצילות. והענין כי צ"ל יחוד מט"ט וסנד"ל ולכן שני הכרובים היו פניהם איש אל אחיו.

et les dix-huit bénédictions de la prière (tzelosa) sont dans le Monde d'Atsilout (Émanation). L'explication est qu'une union de Metatron et de Sandalphon doit avoir lieu ; c'est pourquoi les deux chérubins avaient «leurs visages tournés l'un vers l'autre».

ובבחי' דבור הגם שהוא ביצירה יש בו יחוד יצי' ועשי' דהרי הרהור לאו כדבור דמי עד שיוציא בשפתיו משום דעקימת שפתיו הוי מעשה לפי שיוצא הדבור דרך ה' מוצאות גשמיים אחה"ע מן הגרון כו'

Et au niveau de la parole, bien qu'elle relève du Monde de Yetsira (Formation), il y a une union de Yetsira et d'Assiya (Action). Car «la pensée n'est pas considérée comme la parole» tant qu'on ne l'a pas exprimée avec ses lèvres, parce que «le mouvement des lèvres est considéré comme un acte», puisque la parole sort par les cinq points d'articulation physiques : alef, 'het, hé et ayin depuis la gorge, etc.

והרי נעשה יחוד אותיות המחשבה עם אותיות הדבור שאותיות המחשבה הם עצמם יוצאים לידי גילוי באותיות הדבור והמחברן הוא הקול שהוא רוחניות

Il se produit ainsi une union des lettres de la pensée avec les lettres de la parole, car les lettres de la pensée elles-mêmes se révèlent dans les lettres de la parole ; et ce qui les relie, c'est la voix, qui est spirituelle.

ולכן מט"ט שהוא כרוב קל שלו הוא המעלה על ידי בחינת הדבור כי בבחי' הדבור נעשה יחוד מט"ט
וסנדי"ל:

C'est pourquoi Metatron, qui est Son «chérubin léger», est celui qui élève par le niveau de la parole ; car c'est au niveau de la parole que se réalise l'union de Metatron et de Sandalphon.

LikuteiTorah.com

LA PARACHA 'HASSIDIQUE

À propos de cette édition

Cette édition contient le texte hébreu et la traduction française.

The Hebrew text of Torah Ohr: © Kehot Publication Society, via Sefaria, CC BY-NC 4.0; formatting adapted.

Notre traduction française, faite à partir de notre traduction anglaise de l'hébreu, sans les notes de Kehot : CC BY 4.0.

Cette édition dans son ensemble : CC BY-NC 4.0. Elle peut être copiée, imprimée et partagée librement, en citant Kehot Publication Society et likuteitorah.com ; elle ne peut pas être vendue. <https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>

La traduction française a été faite à partir de l'édition anglaise de likuteitorah.com avec l'aide de l'IA (openai/gpt-6-luna-pro:batch), l'hébreu en regard pour vérification ; elle n'a pas encore été relue par un éditeur humain. Vérifiez sur l'hébreu tout ce qui est important.

Le Rabbi a demandé que les maamarim de la paracha de la semaine, la « Paracha 'hassidique », soient étudiés pendant cette semaine, répartis sur ses sept jours (Sichah of Shabbos Parshas Vayakhel 5725 · Toras Menachem vol. 42, pp. 306-309). Pourquoi l'étudier, et les bénédictions du Rabbi : likuteitorah.com/about/the-chassidishe-parsha/

Un projet gratuit et non commercial ; rien n'est vendu ici. Sans lien avec Kehot, Sefaria ou la Bibliothèque de Loubavitch. © likuteitorah.com

Depuis likuteitorah.com/fr/torah-ohr/yisro/9/

DÉDIÉ EN L'HONNEUR DE

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

Le père du Rabbi, Reb Lévi Its'hak